

ПРИВРЕДНА КОМОРА СРБИЈЕ
CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY OF SERBIA

СПОЉНОТРГОВИНСКА РАЗМЕНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И СЈЕДИЊЕНИХ АМЕРИЧКИХ ДРЖАВА

Београд, 01.јануар 2018.

Укупна спољнотрговинска размена у роби са Сједињеним Америчким Државама износила је 560,4 милиона долара у 2017. години. Остварен је дефицит у износу од 44,5 милиона УСД.

Укупан извоз у роби у САД износио је 257,9 милиона УСД и представљао је 1,5 % укупног извоза Србије. На листи извозних дестинација САД су на 19. месту по вредности извоза. Уочено је повећање извоза у односу на исти период прошле године за 5%.

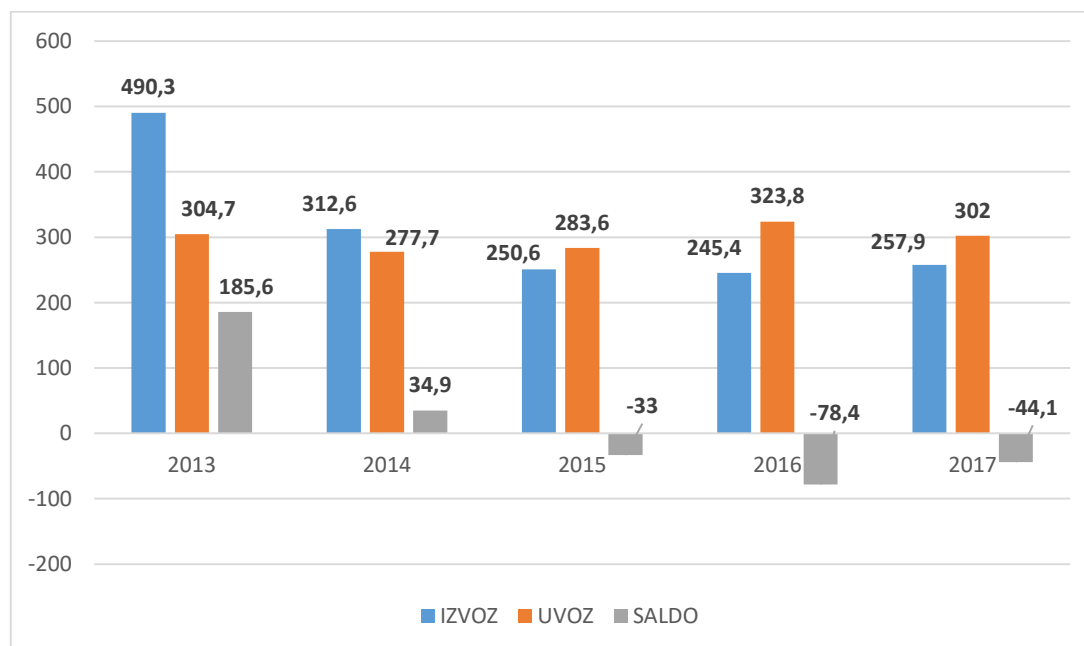
Увезено је робе у вредности од 302,4 милиона УСД, са уделом у укупном увозу Србије из света од 1,4%. Посматрајући увоз за исти период у односу на 2016. годину, уочено је смањење од 6,9%. Покривеност извоза са увозом износи 85,3%.

Преглед спољнотрговинске робне размене Србије и Сједињених Америчких Држава 2013-2017. година (у млн УСД)

	2013	2014	2015	2016	2017
IZVOZ	490,3	312,6	250,6	245,4	257,9
UVOZ	304,7	277,7	283,6	323,8	302
SALDO	185,6	34,9	-33	-78,4	-44,1
RAZMENA	795	590,3	534,2	569,2	559,9
POKRIVENOST UVOZA IZVOZOM (%)	160,61	112,09	86,81	75,98	85,31

Извор: Републички завод за статистику

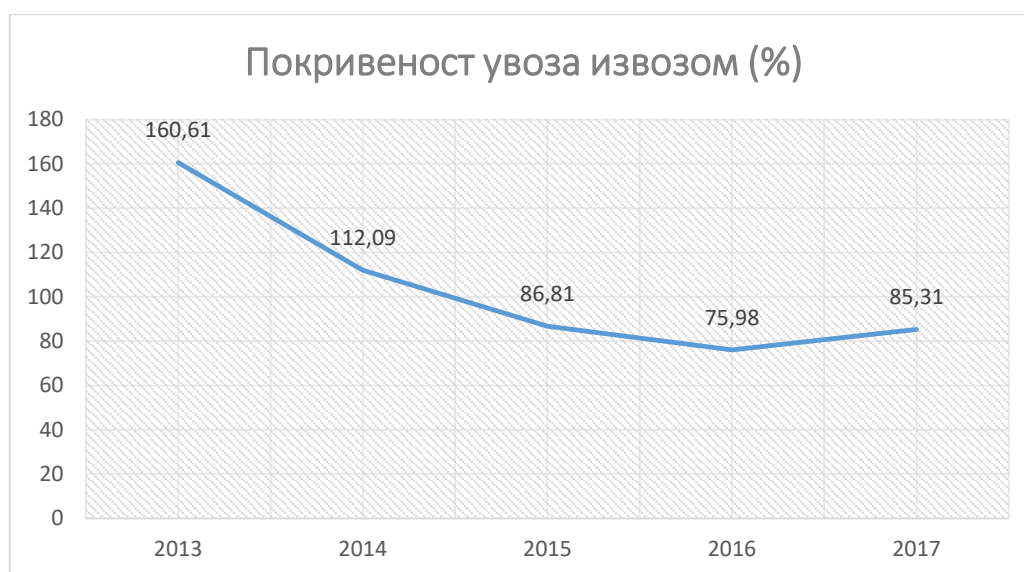
Графички преглед спољнотрговинске робне размене Србије и Сједињених Америчких Држава 2013-2017. година (у млн УСД)

Извор: Републички завод за статистику

Долазак „ФИАТ“-а у Србију је увелико променио износ и структуру извоза Србије у САД у 2013. години. Вредност робне размене је повећана за више од три пута у односу на 2012. годину, захваљујући вишеструком расту нашег извоза (извоз „ФИАТ“ аутомобила). Обим извоза од 490,4 млн УСД, представља **најбољи извозни резултат у последњих 10 година**, што је довело до суфицита од 184,5 млн. УСД, а покривеност увоза извозом достигла је рекордних 160,5%.

Графички преглед покривености увоза са извозом у спољнотрг.размени Србије и Сједињених Америчких Држава 2013-2017. година (у %)

Извор: Републички завод за статистику

Највећи извозни производи Србије у САД су: разни готови производи, погонске машине и уређаји, друмска возила (укључујући и АЦВ возила), поврће и воће, производи од каучука, индустријске машине за општу употребу, канцеларијске машине и машине за АОП, обојени метали и гвожђе и челик.

Највећи увозни производи Србије из САД су: електричне машине, апарати и уређаји, разни готови производи, професионални, научни и контролни инструменти, индустријске машине за општу употребу и неразврстана роба.

ТОП 10 ИЗВОЗНИХ ПРОИЗВОДА

РАНГ	ЦАРИНСКА ТАРИФА	ИЗНОС (млн УСД)	УЧЕШЋЕ
1	8703221090 - Аутомобили, бензински, 1500цм3, нови, састављени	28,6	11%
2	8409990000 - Делови погодни за моторе из тар. бројева 8407 и 8408	23,9	9%
3	4011100000 - Гуме спољне пнеуматске, нове за путничке аутомобиле	21,6	8%
4	0811203100 - Малине, смрзнуте, без додатка шећера	13,7	5%
5	9306309000 - Остала муниција и њени делови, остало	12,3	5%
6	9306301000 - Муниција за пиштоље(9302) и аутоматске пушке(9301)	11,3	4%
7	8471705000 - Хард диск дривес за рачунаре	10,9	4%
8	9999939999 - Неразврстана роба по ЦТ-војна роба	10,7	4%
9	0813409500 - Остало воће, суво, сем оног из тр.бр. 0801-0806, остало	8,4	3%
10	7208380000 - Траке остале, ТВ, у котуровима, дебљине ≥3мм а <4,75мм	8,1	3%

Извор: Републички завод за статистику

ТОП 10 УВОЗНИХ ПРОИЗВОДА

РАНГ	ЦАРИНСКА ТАРИФА	ИЗНОС (у млн УСД)	УЧЕШЋЕ
1	9999989999 - Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	14,7	5%
2	3822000000 - Реагенси дијагностички или лабораторијски, на подлози	8,8	3%
3	8411110000 - Мотори турбомлазни, са силом потиска до 25кН	8,6	3%
4	3004900091 - Остали лекови, за малопродају	8	3%
5	2401208500 - Дуван ижиљен, сушен у сушари	7,8	3%
6	2401203500 - Дуван, ижиљен, светли сушен на ваздуху	6,5	2%
7	8517620099 - Машине за пријем и пренос гласа, слике, остало	6	2%
8	2713110000 - Нафтни кокс, некалцинисан	4,5	2%
9	9018390000 - Катетери, каниле и слично	4,4	1%
10	9021310000 - Зглобови вештачки	4,2	1%

Извор: Републички завод за статистику

ПРИВРЕДНИ СУБЈЕКТИ РЕПУБЛИКЕ САД У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

У Републици Србији постоје **604** активних привредних субјеката чији је већински власник (преко 50%) САД (и правна и физичка лица).

Сектори делатности у којима је највећи број америчких привредних субјеката су:

1. Административне и помоћне услужне делатности (око 26,5%)
2. Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (око 17,7%)
3. Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (око 15,1%)

Водеће делатности у оквиру сектора делатности за које су ови привредни субјекти регистровани су:

Остале услужне активности подршке пословању; Консултантске активности у вези са пословањем и осталим управљањем и делатност рачунарског програмирања. Број привредних субјеката основаних у 2017. са већинским америчким капиталом је 57.

ПЕРСПЕКТИВНИ СЕКТОРИ ЗА САРАДЊУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И САД

Узимајући у обзир понуду америчког тржишта и напредних индустријских грана, а могућности српског тржишта, перспективне области ради унапређења сарадње постоје у **енергетици** (ветрофарме, соларне фарме, истраживање уљних шкриљаца, експлоатација и транспорт природног гаса), **финансијском сектору** (инвестициони фондови и банкарство), **грађевинарству**, **производњи намештаја и опреме за кућу и војно-економским односима**.

Нове шансе за развој привредне сарадње идентификоване су пре свега у следећим областима:

- Пољопривредно-прехранбени сектор: свеже воће и поврће, као и свих фаза обраде (смрзнуто, конзервисано), био-храна, фина храна и специјалитети, вино, зачини, супе, сушено поврће;
- Металска индустрија: аутоделови, металопрерада;
- Дрвно-прерађивачка индустрија: намештај од пуног дрвета и у рустичном стилу, делови за намештај;
- Текстилна индустрија: дорадни послови, конфекција, кожа и обућа;
- ИТ индустрија
- Војна индустрија

Посматрајући статистичку анализу, перспективе за унапређење робне разме Србије и САД се огледају у следећим производима:

ХС2	Назив производа	САД	Србија
		Увезена вредност у 2017.	Перспективност сектора за сарадњу Извезена вредност у 2017.
84	Нуклеарни реактори, котлови, машине и механички уређаји	349.105,21	24.018,46
94	Намештај	67.229,72	8.364,93
39	Пластика и производи од пластике	54.879,66	2.556,24
85	Електричне машине и опрема и њихови делови	356.783,71	7.769,57
20	Производи од поврћа, воћа, ораха или других делова биља	8.542,52	1.184,23
29	Органске хемикалије	46.092,51	639,78
76	Алуминијум и производи од алуминијума	23.405,71	1.401,13
15	Масти и уља животињског или биљног порекла	7.192,18	1.506,71
69	Керамички производи	6.663,10	57,52
57	Теписи и остала текстилна подна облога	2.904,90	718,82

Извор података: ИТЦ (Сви подаци су у милионима долара)

У оквиру групе производа **Нуклеарни реактори, котлови, машине и механичких уређаја** производи на које би било интересантно обратити пажњу, када се говори о перспективи унапређења спољнотрговинског биланса Републике Србије са САД су **„Пресе за третирање дрвета и плуте и друге сличне машине“** и **„Калупи за метал, за ливење под притиском“**, које је САД увозила у 2017. години у вредности од **8.323,88** и **2.657,19**, милиона долара респективно.

Што се тиче групе производа **„Намештај“**, најинтересантнији производи у оквиру ове групе су **„Дрвени кухињски, канцеларијски метални и намештај од пластичних маса“** са увозом у 2017. у вредности од **25.377,95** и **„Душеци и носачи душека“** са увозом у вредности од **3.939,13** милиона долара исте посматране године.

Од групе производа **„Пластика и производи од пластике“**, групе производа које бележе раст увоза у САД су **„Покривачи подова и тапети од полимера винилхлорида“** и **„Каде, туш каде и лавабои од пластичних маса“**.

МЕЂУДРЖАВНА САРАДЊА

По указу Конгреса и Сената САД, Републици Србији је одобрена **Општа шема преференцијала (Generalized System of Preferences- ГСП)**. Преференцијална трговина подразумева да се у САД могу увозити производи из више од 140 земаља, укључујући Р. Србију, без царина или са минималном царинском. Бесцарински извоз односи се на преко 4900 производа, највећи број индустријских и пољопривредних производа. У оквиру ГСП система роба мора да задовољи и критеријум порекла (документ „Форма А“ - најмање 35% вредности Републике Србије), као и да буде директно испоручена из Србије. Право ГСП система је реактивирано и одобрено Републици Србији 29. јула 2015. године и **важило је до 31. децембра 2017. године. Након истека, ГСП програм је веома брзо обновљен, важиће од 22. априла 2018. до краја 2020. године.**

У 2016. години је по ГСП програму извезено 33,64% робе од укупног извоза у САД, а посматрајући 2017. годину, извезено је 38,78% од укупно извезених производа у САД. Уочено повећање од 6%.

ИНВЕСТИЦИЈЕ

На основу података НБС РС, нето улагања (улазне инвестиције) америчких резидената у Србију за период 2010 – 2017(Q3) године износе 260 млн ЕУР. По овим подацима САД се налазе на 13. месту земље инвеститора у Републику Србију.

Година	Износ инвестиција (у хиљадама ЕУР)
2014.	8,529
2015	38,451
2016	26,574
2010-2016 (укупно)	224,144
2017 (Q1+Q2+Q3)	35,722
2010 -2017 (Q3)	259,866

Према изворима Амбасаде САД у Београду, укупна улагања САД у Србију износе скоро 4 млрд УСД, и инвестиције су упустиле скоро 17,000 људи.

Највећа америчка улагања код нас, односе се на компаније **Philip Morris, Pepsi Co, Coca Cola, Ball Corporation, Cooper Tire и Microsoft**. Последњих неколико година обележио је долазак нових америчких инвеститора како у услужни тако и у производни сектор (**Cooper Tires, Johnsons Controls, Sharps Terminator, NCR, Sitel, VelaTel Global Communications**) упркос негативном утицају кризе на обим инвестиција у региону а и шире. ИТ компаније **“Oracle” и “EMS”** прошириле су своје капацитете у Србији, а такође, у нашој држави послују **E-BAY и PAYPAL**. Обављене су и глобалне аквизиције: **American Molson Coor, American Watson Pharmaceuticals, Eaton**.